

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ D'ASSUMPTES SOCIALS** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

D.L.P.M. 349-1992

Fq.Con.núm.33/27

IV Legislatura

Any 1999

Número 31

Presidència
de l'Honorable Sra. Joana Aina Vidal i Burguera.

Sessió celebrada dia 3 de febrer del 1999, a les 12,15 hores.

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I.- COMPAREIXENCES:

1) *Compareixença de la Dra. González i del Dr. Antoni Nicolau, representants de la Conselleria de Sanitat i Consum, per tal d'informar sobre el Pla estratègic de control i prevenció de la sida.*

446

LA SRA. PRESIDENTA:

Començam la sessió de la comissió.

Hi ha substitucions? No hi ha substitucions.

I.1) Compareixença de la Dra. González i del Dr. Antoni Nicolau, representants de la Conselleria de Sanitat i Consum, per tal d'informar sobre el Pla estratègic de control i prevenció de la sida.

Passam a tractar l'únic punt de l'ordre del dia d'avui, relatiu a la compareixença de representants de la Conselleria de Sanitat i Consum, per tal d'informar sobre el Pla estratègic de control i prevenció de la sida. La Dra. González ve acompanyada del Dr. Antoni Nicolau.

Per informar, té la paraula la Dra. González.

LA REPRESENTANT DE LA CONSELLERIA DE SANITAT I CONSUM (Dra. González):

Buenos días. El Plan estratégico de prevención y control del sida fue presentado ya en su momento por el Hble. Sr. Conseller de Sanidad y Consumo y, por lo tanto, creo que todos ustedes conocen su contenido.

Por mi parte, creo que más bien como técnico de la Conselleria, que he sido citado aquí, prefiero ponerme a disposición de todos ustedes para no reiterar lo que ustedes ya conocen por boca del propio conseller y quizá también por la lectura que habrán podido hacer del texto publicado al respecto.

El Dr. Nicolau, que me acompaña, es el jefe de la Sección de Epidemiología de la Conselleria de Sanidad y es el que directamente lleva el registro de sida, es decir, saben ustedes que se contempla en el Plan la parte de prevención, la parte de asistencia y la parte de vigilancia epidemiológica, básicamente es el registro y todos los otros registros que puedan existir, y es el Dr. Nicolau quien los lleva directamente.

Estoy a su disposición. Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Dra. González.

Es pot suspendre la sessió, si ho consideren oportú, o ja podem passar al torn de preguntes que puguin fer els distints grups.

Passam, idò, al torn de preguntes. Té la paraula, pel Grup Parlamentari d'Esquerra Unida, la diputada Sra. Thomàs.

LA SRA. THOMÀS I ANDREU:

Gràcies, Sra. Presidenta. Aquesta és una compareixença que es va demanar, per part del Grup Parlamentari Popular va ser rebutjada gràcies que tenen la majoria en aquest parlament i en aquesta Comissió d'Assumptes Socials, les compareixences que s'havien presentat per part dels altres grups parlamentaris, que era una visió molt més ampla d'allò que pot interessar als parlamentaris sobre el Pla estratègic de la sida que ha elaborat la pròpia Conselleria. En aquest sentit, com que és la tercera vegada que es parla del Pla estratègic, per part del nostre grup parlamentari no es faran preguntes als dos convidats, representants de la Conselleria, perquè pensam que ja el conseller va fer una presentació el mes de febrer del 98, el desembre del 98 també se'n va parlar, i l'octubre del 97 va ser quan es va presentar el Pla i quan aquest grup parlamentari juntament amb els altres de l'oposició demanarem la creació de la ponència per a estudi d'aquest Pla.

Per tant, des del nostre grup parlamentari, no podem fer preguntes. Hem fet una anàlisi exhaustiva d'aquest pla autonòmic, hem manifestat que no ens agrada, el trobam molt insuficient, i a més a més, vull aprofitar la nostra intervenció per constatar les mancances i les insuficiències en un tema tan important com és la incidència del VIH en aquesta comunitat autònoma. Un fet només, constatar que per part del Govern s'anuncia a la presentació dels pressupostos del 99, per part del conseller, que ja s'han donat instruccions, i també es diu en el pla autonòmic, perquè es pugui fer la prova a les dones embarassades de la comunitat autònoma sobre si hi ha el virus de la sida en el moment de l'embaràs, i constatar que això no es fa, no s'han rebut instruccions per part de la Conselleria, ni per part de l'Insalud, ni per part dels centres de salut d'atenció primària, ni per part de cap clínica privada, i aquestes mancances tan clamoroses provoquen el fet que hi torni a haver infants, nadons, infectats del VIH, i el mateix fet que ara n'hi ha un a l'UCI de Son Dureta, de tres mesos, a punt de morir, els pediatres plantegen moltes dificultats per salvar-li la vida, i, senzillament, la mare no coneixia que estava infectada.

Són mancances tan clamoroses que per part del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida hi hauria moltes coses a dir. Tenim les darreres dades d'incidència de la malaltia publicades en el *Bulletí d'Estadística Balear*, ni tan sols facilitades als grups parlamentaris aprofitant que vénen a aquesta compareixença. Per tant, senzillament, aquesta intervenció és sobretot perquè consti en el *Diari de Sessions*, però pensam que no cal fer preguntes ni sol·licitar res, perquè senzillament s'ha demostrat quina actitud hi ha per part del Govern balear respecte d'aquesta malaltia i respecte de tot allò que s'hauria pogut discutir i millorat a través del debat parlamentari. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies. Sra. Diputada. Per contestar-li, si vol, té la paraula la Dra. González.

Bé, no ha fet cap pregunta...

LA REPRESENTANT DE LA CONSELLERIA DE SANITAT I CONSUM (Dra. González):

Si no hay pregunta...

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé. Passam, idò, al Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, pel qual té la paraula la diputada Sra. Bover.

LA SRA. BOVER I NICOLAU:

Gràcies, Sra. Presidenta. Volem agrair la compareixença del Dr. Antoni Nicolau i de la Dra. González. Ara bé, també pensam que el debat del Pla estratègic de la sida hagués estat molt més positiu a una compareixença més oberta, amb un ventall d'intervencions més diverses, així com ho vàrem demanar els diferents grups polítics, els diferents grups parlamentaris, que som a l'oposició.

També em vull sumar a les paraules que ha comentat la portaveu d'Esquerra Unida, en el sentit que el conseller va comparèixer en dues ocasions per explicar el Pla de la sida, agràim que la Dra. González vulgui donar una explicació més tècnica en aquest sentit, però també esperava, particularment, una primera concreció dels objectius i dels plantejaments que ens exposàs bàsicament la Dra. González.

Per aquest fet, jo sí que li vull plantejar un parell de preguntes, però també vull lamentar el fet que no se'ns aprovàs la demanda que nosaltres teníem de diferents compareixences diverses i també que la Dra. González no fes una exposició, no d'explicació del Pla de la sida, sinó a nivell de caràcter tècnic i determinar més elements que, a nosaltres, ens haguessin pogut enriquir, i el debat hagués pogut ser molt més ric.

Una de les preguntes que volia demanar és que vaig demanar al conseller en diferents ocasions, no se'm va contestar ni tampoc no se m'ha contestat en preguntes o en sol·licitud de documentació, com a grup parlamentari, a la Conselleria, als programes preventius que es plantegen aquí de la sida, quins programes nous es plantegen, quins programes preventius nous es plantegen; quina valoració s'ha fet dels programes que s'han fet fins ara, programes preventius, campanyes, no només campanyes, sinó tots els programes, quina valoració se'n fa i quina innovació s'ha fet dels programes que es feien; quina diferenciació d'aquests programes, segons els col·lectius.

Sabem que no hem de parlar de col·lectius de risc, sinó de pràctiques de risc, però sí que sabem que hi ha col·lectius..., les dones i els joves. Arran del que ha comentat abans també la portaveu d'Esquerra Unida, és necessari tenir una informació, ja que, pel que es veu, la sida infantil és a Espanya el primer percentatge de sida infantil a Europa, les dades aquí, a les Illes, no les sé, no puc dir si encapçalam aquest percentatge tristíssim. I és el que volia que em concretàs: quins programes preventius, diferenciació de programes preventius entre joves, prostitutes, drogaaddictes, programes a la presó i prevenció de sida pediàtrica, quins programes i quina valoració es fa dels programes que s'han fet fins ara en aquest sentit. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. Per contestar, té la paraula la representant de la Conselleria de Sanitat i Consum, en aquest cas, la Dra. González.

LA REPRESENTANT DE LA CONSELLERIA DE SANITAT I CONSUM (Dra. González):

Bueno, en primer lugar, no he desarrollado más la parte de lo que es la exposición del Plan estratégico sencillamente por lo que he comentado al principio, es decir, ha sido explicado y expuesto; no obstante, yo no tengo ningún inconveniente en profundizar en ello o en comentar la dinámica que supone a partir del Plan, eso por supuesto.

Yendo directamente a las preguntas concretas, vamos a ver, como programas preventivos de innovación, algunos iniciados ya el año pasado, hay que tener en cuenta que este plan..., bueno, las fechas que ha comentado la representante de Izquierda Unida señalan ya que fue en el 97 cuando se presentó este Plan a este Parlamento, y, por lo tanto, mientras tanto, ya se han ido y se han iniciado distintos programas, entonces, hay algunos ya iniciados el año pasado, otros que se van a iniciar o se van a desarrollar totalmente a lo largo del año 99 y siguientes.

Vamos a ver, hace dos años se inició, en cuanto a prevención y dirigido específicamente a drogadictos por vía parenteral, el intercambio de jeringuillas, que se inició en principio en Mallorca, en la isla de Mallorca, a continuación, se trasladó a Ibiza, y el año pasado, el primer trimestre del año pasado, se desarrolló, se inició y se está desarrollando en Menorca. En el caso de Mallorca, se hace subvencionando a una ONG, concretamente a Médicos del Mundo, entonces, se hace a través de ella, y en el caso de Menorca y de Ibiza, a través de las farmacias. El planteamiento de poderlo hacer a través de farmacias en la isla de Mallorca se está contemplando y llevando a cabo las conversaciones pertinentes.

En cuanto al grupo de jóvenes, es decir, chavales que están en época de escolarización, ya hace años que la Conselleria de Sanidad ofertó un programa, concretamente es un programa que se inició y se experimentó en país vasco, pero trasladado a nuestra comunidad autónoma, dónde hay un manual para el profesor, unos manuales para los chavales que trabajan, para los adolescentes que trabajan el tema pensado, evidentemente, en trabajarse dentro de la escuela, siguiendo la normativa o las líneas que dice la Logse, es decir, que forma parte del currículum y que sea trabajado por parte de los profesores.

El material se pone a disposición del profesorado, que en ocasiones es utilizado y en otras no es utilizado. No hay que olvidar que, en programas de esta índole, hay de distintas clases y con distintos materiales, y lo que no vamos a hacer es forzar al profesorado para que realice uno u otro.

Nos estamos planteando, cosa que ya se hizo hace años, pero que nos volvemos a plantear, el hacer cursos de formación a los profesores. En este sentido, y para no interferir con otras actividades que puedan estar llevándose a cabo o duplicarlas, o simplemente reiterarlas en corto espacio de tiempo, lo que puede suponer falta de quórum a la hora de los cursos, estamos iniciando la investigación..., la investigación no es la palabra adecuada, las indagaciones pertinentes, porque nos consta que hay otras entidades que hacen cursos a través de los CPR a los profesores sobre el tema sida, y entonces estamos valorando en estos momentos qué tipo de cursos se han estado haciendo, con qué tipo de metodología y, sobre todo, con qué contenidos, para valorar si vamos a en este yo diría curso 1999-2000, porque empezar ahora con el profesorado es meternos en mayo, y es un mal momento para ellos, empezar esos cursos, si realmente la visión que nos dé lo que hasta ahora ha ocurrido y realmente existe demanda, porque no hay que olvidar que el profesorado es un grupo sobre el que todas las consellerías y todas las entidades presionamos para que nos hagan cosas dentro de la escuela, y tienen una presión suficiente, y no hay que saturarlos tampoco.

El tema de las mujeres embarazadas, que repercute automáticamente en la parte de recién nacidos, tal como dijo el conseller, se han iniciado las conversaciones con el Insalud para poner en marcha este programa. No es sencillo, en el sentido de que no se puede decir "Hoy empiezo, lo digo yo, y mañana empezamos", porque realmente hay un tema importante para nosotros, que es la sensibilización de la mujer, no hay que olvidar que debido a circunstancias de tipo social, de medios de comunicación, la actitud de la gente frente al sida es una actitud totalmente de pretender alejamiento, incluso la palabra da miedo, y por lo tanto se ha insistido tanto en que los médicos no tenían que pedir los análisis, etc., en su momento, que ahora tenemos que empezar a sensibilizar a las mujeres, a convencerlas de que si se les hace el análisis, que, lógicamente, se les hará si lo autorizan, no sin su autorización, es por el bien de su hijo, no porque nos importe o le importe al médico saber si es seropositiva o no, que, evidentemente, si lo es, nos importa, porque se le podrá dar un tratamiento, porque lo tenemos ahora, cosa que no existía hace diez años, pero sensibilizarla sobre todo de la importancia que tiene de cara al nacimiento de su hijo, en el supuesto de que fuese seropositivo. Ésa es una sensibilización que tenemos que realizar, porque en estos momentos, si de golpe proponemos a las mujeres que se hagan la prueba, tendremos bastante fracaso, en el sentido de que serán pocas las que aceptarán; por lo tanto, estamos en conversaciones con el Insalud, justamente en el diseño del tríptico que se pretende dar, hablar con los ginecólogos, etc., y ya, automáticamente, empezar a funcionar.

El tiempo nos dirá cuál es el resultado. Por la experiencia que tenemos, es posible que al principio no sean todas las mujeres las que acepten, que haya cierto rechazo, pero que poco a poco lo vayan aceptando, y sea ya tan normal pedir un análisis de VIH en una embarazada como lo es de sífilis o de cualquier otro tipo de patología.

Y en líneas generales esto en cuanto a prevención creo que es lo que me ha preguntado la Sra. Diputada. No sé si quiere que le hable de otros programas o si simplemente de los de prevención, básicamente.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Dra. González. En torn de contrarèplica, té la paraula la diputada Sra. Bover.

LA SRA. BOVER I NICOLAU:

Gràcies, Sra. Presidenta. Dra. González, el que ha comentat són termes generals, dels quals ja se'ns havia informat bàsicament aquí, però li record que, a tot el tema de formació del professorat, fa dotze anys que s'hi fa feina. Per tant, com ha comentat que no es pot obligar el professorat a emprar un determinat material curricular, sí que es pot emprar, sí que es pot obligar el professorat que en el currículum escolar sigui obligatori tot el tema de política preventiva, a nivell de salut. Per tant, aquí sí que és competent el Govern (...) fa dotze anys que es fa aquest tipus d'actuacions no s'ha de continuar fent, jo he demanat una valoració, ja ho sé, que en aquests dotze anys, ja ho sabem tots, hi ha hagut un canvi a nivell de sensibilitat cap a la sida, gràcies que hi ha hagut aquest canvi, però és que aquí, a les Illes Balears, així com està la situació, pareix que ha baixat l'augment del percentatge d'augment de la sida, segons pareix, però jo no crec que sigui gràcies a la política preventiva del Govern de les Illes Balears.

Vostè ha comentat programes preventius que es fan des de fa dos o tres anys. Aquest programa de formació del professorat es feia des del Ministeri d'Educació amb un conveni amb Insalud, que el fèiem els professors a nivell voluntari, però en fa dotze anys.

Per tant, jo el que entenc és que veig, i conec el món de l'educació, som mestra i he estat dins CPR, he fet feina a CPR, sé com funcionaven i sé com funcionen, i funcionen pitjor ara amb aquestes actuacions que fa dotze anys, pitjor. Només reforçar aquest tema.

I una altra pregunta, que és la que m'interessava que no l'havia fet en el primer moment, m'agradaria que em concretàs les propostes que han fet les ONG que fan feina dins programes preventius o amb malalts terminals de sida en aquest Pla estratègic de la sida. Nosaltres sabem i entenem, o ens han fet arribar, que no han pogut participar en l'elaboració d'aquest programa ni han pogut participar en la discussió del programa del Pla estratègic de la sida.

I és aquí que tornam a dir una altra vegada que ens interessaria moltíssim que el Partit Popular, que el Partit Popular no, el Grup Parlamentari Popular fos sensible en aquest sentit i donàs peu que s'ampliassin les ponència d'aquest Pla. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. Per contestar, té la paraula la Dra. González.

LA REPRESENTANT DE LA CONSELLERIA DE SANITAT I CONSUM (Dra. González):

Sí estoy de acuerdo con usted en que hace años que se está haciendo el tema de formación del profesorado, por eso he dicho que no nos parece oportuno iniciar algo así porque sí.

En relación a la valoración, sí que me he olvidado de algo concreto, una valoración en cuanto a conocimientos y en cuanto a situación y conocimientos tanto en escolares como en una franja de chavales de 16 años, como en profesorado, para evaluar justamente el nivel de conocimientos, etc. Bueno, ése es un punto.

Segundo, es cierto lo que usted dice de hace doce años. Lo que también es cierto, y usted lo debe saber, yo soy un técnico, simplemente, es que la obligatoriedad que se le pueda dar de incluir un tema en los objetivos no es algo que podamos hacer desde la Conselleria de Sanidad. Yo le hablo como técnico, bien, yo le hablo como técnico, ¿entiende?, entonces, estoy..., vale, es una posibilidad que, bueno, sería muy válida e interesante, veríamos si luego daría fruto, porque también es cierto que en muchas ocasiones más vale la calidad que la cantidad, y lo digo porque en muchas ocasiones, al poner en los objetivos, por ejemplo, conocimientos sobre sida, y se ponen los objetivos que se pretendan de conocimiento, a veces simplemente se cree por parte del profesorado, incluso de médicos, no del profesorado, que con una simple charla esto va a quedar resuelto, y una simple charla lo único que da es una información que la puedes obtener de muchas formas pero que luego no te hace cambiar un hábito en absoluto ni racionalizar, ni madurar lo que realmente luego te sirve para cambiar una actitud que, en el caso del sida, es importante, en el caso del sida es muy importante el cambio de actitudes. Todas las informaciones que se tienen a nivel bibliográfico internacional de por qué se está fracasando un poco, no aquí, en todas partes, en cuanto a actitudes, es eso, que no han cambiado las actitudes, sin embargo, el 80% sabe perfectamente que hay que usar preservativo, etc., sin embargo, no lo ponen en práctica luego, y eso es lo difícil, es un machaqueo constante, igual que lavarse los dientes, es a base de machacar a nuestros hijos que conseguimos al final que no les tengas que decir que se laven los dientes, y se los lavan de forma automática.

En relación a las ONG, trabajamos concretamente..., es decir, trabajamos, subvencionamos, concretamente, fase que en realidad tiene otro nombre, con el Grupo de gays y lesbianas y con Alas, esto en cuanto a ONG que no trabajan con enfermos, para entendernos. Después, se trabaja con Siloe y con Nou Horitzó, que tienen casas de acogida para enfermos terminales, la mayoría de los cuales son drogadictos, todo hay que decirlo.

Los programas que se hacen con ellos: concretamente con Alas, un programa de autoayuda y prevención o promoción de la salud, al menos así está establecido en las subvenciones al programa que nos presentaron. En relación a gays i lesbianas, es de sensibilización e información a justamente estos grupos, porque son grupos a los cuales a veces es un poco difícil llegar, no porque no sepamos dónde están, sino porque a veces, ellos mismos nos lo han confirmado, es mucho mejor llegar a ellos, y Fase, concretamente, es para mantenimiento, es decir, para las actividades genéricas que hacen de difusión en prevención del sida. Éstas son las subvenciones para los objetivos y programas que se están estableciendo, porque, de hecho, han presentado, salvo Fase, que es todo el conjunto de actividades que produce, Alas presentó distintos programas y se eligió justamente ése, y para eso es para lo que se la subvencionó.

No sé si queda alguna cosa por responder...

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Dra. González. Per part del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula la diputada Sra. Maria Angels Leciñena.

LA SRA. LECIÑENA I ESTEBAN:

Gracias, Sra. Presidenta. En principio, agradecer a los representantes de la Conselleria de Sanidad y Consumo del Govern balear, la Dra. González y el Dr. Nicolau, su presencia aquí, aunque esta comparecencia ha sido pedida por el Grupo Parlamentario Popular y no por nuestro grupo, dado que entendemos que el Plan ya quedó perfectamente explicado por el propio conseller de Sanidad, quien, además, ha tenido la oportunidad de explicarlo en dos ocasiones, en dos ocasiones se ha presentado ya este plan, y nosotros ya tuvimos, en su día, ocasión de aclarar todas las dudas que la lectura del texto nos podía haber aportado, incluso luego se hizo una ponencia no técnica, y pensamos que era el momento e hacer una ponencia con diferentes técnicos que pudieran aportarnos otra visión.

Por tanto, creemos que esta comparecencia es, desde nuestro punto de vista, innecesaria, y también lamentamos que tanto en la elaboración del Plan como en el trámite parlamentario, organizaciones que trabajan en el campo del sida, en esta problemática, no hayan tenido oportunidad de aportar su propia experiencia, de hacer una valoración de este plan. Creemos que el Plan del sida se hubiera podido mejorar con las propuestas que estas organizaciones hubieran podido aportarnos. Por tanto, nuestro grupo no va a hacer ninguna pregunta a los representantes de la Conselleria de Sanidad, y dejamos que las preguntas, en todo caso, las haga el Grupo Popular, a quien, por lo visto, después de dos comparecencias del conseller, todavía no les ha quedado claro el texto. Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Diputada.

Sí, sí. No ha fet cap pregunta.

LA REPRESENTANT DE LA CONSELLERIA DE SANITAT I CONSUM (Dra. González):

No, no, perdone, no es para contestar.

LA SRA. PRESIDENTA:

No pot.

LA REPRESENTANT DE LA CONSELLERIA DE SANITAT I CONSUM (Dra. González):

No puedo.

LA SRA. PRESIDENTA:

Per part del Grup Popular, té la paraula la diputada Sra. Alberola.

LA SRA. ALBEROLA I MARTÍNEZ:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta, per part del Grup Popular, volem agrair la presència de la Dra. González, cap del Servei de Promoció de la Salut a la Conselleria de Sanitat, i també la del Dr. Antoni Nicolau, responsable d'epidemiologia.

En aquest sentit, el nostre grup creu recordar que els altres grups havien estat d'acord a sol·licitar que justament tècnics de la Conselleria de Sanitat, que són el pes important de qui ha elaborat el Pla, compareguessin davant el Parlament per fer-los preguntes, apart d'altres associacions. Perdó, així tal vegada ho podem tenir mal entès, perquè també el mateix dia van passar les compareixences que es demanaven per al Pla autonòmic de drogues. Els deman disculpes pre aquest malentès.

Bé, per part del nostre grup, el que teníem molt clar era demanar tècnics a la Conselleria de Sanitat del Govern balear perquè, realment, a un pla tan concret i tan específic i tan tècnic com és un pla de prevenció i el Pla estratègic per a la sida, per abordar aquesta malaltia, ningú millor que els tècnics de la Conselleria de Sanitat a qui poder fer aquestes preguntes, i també ja vam exposar, quan vam comentar les compareixences, que com que el Govern balear fa convenis amb diferents ONG, sobretot per a la part assistencial de les persones que poden patir aquesta malaltia, doncs, també des de la Conselleria de Sanitat se'ns podria informar.

Llavors, diferents parlamentaris que tenim responsabilitats de govern a consells insulars també portem a terme diferents actuacions i, per tant, també se'ns podria informar i ens podríem coordinar a la ponència, quan estava en fase de ponència.

El nostre grup sí que voldria fer, en aquest cas concret, dues preguntes, una al Dr. Antoni Nicolau i l'altra a la Dra. González.

En primer lloc, voldríem demanar al Dr. Nicolau, perquè ara pensam que la nostra comunitat autònoma es troba en un bon moment, tota vegada que es fan les negociacions per al traspàs de competències en matèria d'Insalud, per tant, ens podrà organitzar molt millor i ordenar el nostre sistema sanitari, i en aquest sentit li voldria comentar o demanar, des del nostre grup, al Dr. Antoni Nicolau, com es duu a terme, exactament, des de la Conselleria de Sanitat, en relació amb insalud, a nivell de les tres illes, tot el que seria la vigilància epidemiològica, després ja li faríem la pregunta a la Dra. González.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. Per contestar la pregunta, té la paraula el Dr. Antoni Nicolau.

EL REPRESENTANT DE LA CONSELLERIA DE SANITAT I CONSUM (Dr. Antoni Nicolau):

Bé, simplement explicaré, en resposta a aquesta pregunta, que la secció d'epidemiologia que jo coordin no només gestiona registre de sida, gestiona molts altres registres, i tenim una legislació renovada darrerament, l'any 97, on es regulen les obligacions dels metges quant a la vigilància davant l'Administració. Aquesta legislació inclou, entre altres moltes malalties, la sida, i el que és Insalud es vehicula, gairebé tot, a nivell hospitalari, molt poc a nivell d'atenció primària, de manera que els metges que diagnostiquen qualsevol cas de sida, que seria un cas de malaltia infectat acompanyat d'una malaltia indicativa, té l'obligació de declarar a la Conselleria de Sanitat el cas, amb un protocol determinat, on es recullen una sèrie d'informacions, i igualment com amb la sida, amb altres malalties, tant les fonts d'informació com la pròpia conselleria té determinades limitacions i mecanismes per salvaguardar la confidencialitat de la informació. La sida és de declaració nominal, es prenen una sèrie de mesures tant a nivell d'Insalud com a nivell privat, perquè també l'atenció hospitalària privada notifica casos de sida, i la informació se centralitza tota a la secció d'epidemiologia, mentre que els centres insulars intervenen un mínim, encara que només sigui per depurar una mica la informació abans que ens arribi a la Conselleria a nivell central. No sé si vol qualque altre detall de com funciona. Quan arriba a la Conselleria la informació es traspasa a un suport informàtic, i aquest suport informàtic es passa, com és també obligatori, al Ministeri de Sanitat, perquè disposi de la informació d'aquesta comunitat agregada a la informació de les altres comunitats. Bàsicament és com funciona, així, en la sida i en altres malalties.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Dr. Nicolau. Pel torn de contrarèplica té la paraula la diputada Sra. Alberola.

LA SRA. ALBEROLA I MARTÍNEZ:

Moltes gràcies. Li voldria tornar a demanar, Dr. Nicolau, si amb tota aquesta experiència d'aquests darrers anys, de tota la valoració epidemiològica que s'ha dut a terme, si vostès veuen a nivell mèdic que la transmissió de la malaltia pot aportar noves llums de cara a fer programes de prevenció una mica diferents de la línia en què s'han dut fins ara, un poc la valoració diguéssim que vostès hagin pogut fer ja actualment.

EL SR. REPRESENTANT DE LA CONSELLERIA DE SANITAT I CONSUM (Dr. Antoni Nicolau):

Jo crec que hi ha una sèrie d'informacions generades pel registre de sida que serveixen una mica per orientar. De fet un dels objectius del registre de sida, com és qualsevol altra malaltia, un dels objectius del registre de la vigilància precisament és el de reorientar els programes d'intervenció. El problema que s'ha tengut amb la sida és que és una malaltia amb un període d'incubació llarg, i que per tant des del moment en què tens la informació fins que et serveix per actuar, ha passat cert temps. El que sí està clar és que, per exemple, una informació molt útil que ha donat el registre de sida és que el grup de pràctica heterosexual de risc ha pres una preeminència i un protagonisme important en els darrers anys. Ja només per això, per haver existit un registre capaç de detectar això, ja val la pena tenir informació. Jo crec que per exemple això és una informació important que ha de reorientar els programes de les diferents entitats i dels diferents nivells cap a uns col·lectius determinats, i no només centrar-se, com en el principi de l'epidèmia, en grups de pràctiques de risc, com eren els drogaaddictes per via parenteral o els homosexuals. Una altra informació important que ha donat el registre, i que va confirmant poc a poc és que la incidència a nivell homosexual va disminuint. Això d'una manera confirma que determinats programes pareix que han funcionat, perquè les xifres tenen lectures molt diferents, i és complicat a vegades, però el que és clar és que a nivell homosexual la sida ha disminuït, i això també ha de reorientar tal vegada programes d'intervenció.

Això serien dos exemples d'informació útil que pot donar un registre d'aquest tipus. Si li pareix suficient la resposta, i si no, el que vostè trobi demanar.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Dr. Nicolau. Li pareix suficient la resposta?

LA SRA. ALBEROLA I MARTÍNEZ:

Sí, sí, moltes gràcies, Dr. Nicolau.

LA SRA. PRESIDENTA:

Pot formular la pregunta a la Dra. González.

LA SRA. ALBEROLA I MARTÍNEZ:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Ja que comptam amb la presència de la Dra. González, que duu molts d'anys a la Conselleria fent feina en el tema de la sida, també li voldria demanar sobre els programes de prevenció, que tots els programes que s'han dut a terme en aquests deu darrers anys pràcticament, que s'han posat en funcionament amb diferents tríptics, diferents quaderns de cent preguntes, cent respostes sobre la sida, de veure realment si s'ha pogut des de la Conselleria -perquè açò sí que ens interessaria molt-, si en aquests deu darrers anys s'ha pogut fer una petita valoració, ja sabem que és difícil arribar als col·lectius, però quina opinió tenen els tècnics de la Conselleria de Sanitat de quina incidència ha tengut en els diferents col·lectius aquests programes de prevenció, si es valora positivament, o si troben que hi ha mancances, o no ha arribat. Faríem aquesta pregunta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. Per contestar té la paraula la Dra. González.

LA REPRESENTANT DE LA CONSELLERIA DE SANITAT I CONSUM (Dra. González):

Una cosa es la sensación que podamos tener -de hecho cuando he hecho la intervención contestando a la diputada del PSM es algo que he comentado- la sensación que se puede tener justamente, y que tenemos, es que la información ha llegado, se conoce, pero no se pone en práctica, en la medida en que los sanitarios querríamos. Es lo que comentaba de los cambios de actitudes. Justamente lo que acaba de comentar el Dr. Nicolau, relaciona ese dato que nos da el registro de sida, de que hay un aumento de los heterosexuales, quizá confiemos en que eso es una evidencia, porque es de un registro, no es una sospecha, puede hacer o ayudarnos a convencer a la gente de que eso, esa enfermedad es de transmisión sexual, y que por lo tanto se tiene que tener en cuenta, dejando aparte si tienes prácticas sexuales homo o heterosexuales. Por lo tanto, la sensación que tenemos es ésta, que hay conocimientos, pero no se ponen las medidas prácticas. Justamente para asegurarnos de esta sensación que tenemos es por lo que vamos a hacer este año la encuesta que he comentado antes. Es decir, bueno, ésta es una sensación que tenemos, por los resultados que obtenemos, también es cierto lo que dice el Dr. Nicolau: Ojo con el período de incubación, es muy largo, los resultados se ven a largo plazo, pero es la sensación que tenemos. Vamos a ver si realmente eso se cumple. La única forma que tenemos de hacerlo es esperar con el tiempo y ver los registros lo que nos dan, evidentemente como un indicador, y por otro lado a corto plazo solamente fiarnos -y digo fiarnos- de lo que nos van a contestar en las encuestas, porque no hay que olvidar que en las encuestas se hace una pregunta, y los que contestan, pues contestan la verdad o no la verdad; esperemos que la verdad, lo digo porque a veces, y nos ha pasado con otros grupos y en relación a otras enfermedades que no tienen que ver con el sida, que como saben perfectamente que la contestación es ésta, y es la correcta, dicen que hacen eso, pero que luego la práctica realmente no la realizan. Pero bueno, a través de una encuesta, y el indicador que ha comentado el Dr. Nicolau, tendríamos más posibilidades de cerciorarnos de los resultados de todo el trabajo que se ha estado realizando. Por eso normalmente se pretende trabajar a través de la escuela, porque el individuo cuando está en la escuela adquiere hábitos, y es la mejor forma de que adquiriera esos hábitos y los tenga muy metidos, como algo natural de actuación.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Dra. González. Pel torn de contrarèplica té la paraula la diputada Sra. Alberola.

LA SRA. ALBEROLA I MARTÍNEZ:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Per ara no faria més preguntes. Pens que des d'un punt de vista epidemiològic com de prevenció, que pensam que la part del Pla són importantíssims aquests dos aspectes, doncs ens ha aportat bastant de llum, perquè ara ja, tal com contempla el Pla, contempla que es crearà una comissió de coordinació autonòmica de la sida, amb la qual cosa en tots aquests darrers anys, totes les aportacions de dades del registre i totes les valoracions o avaluacions que s'han pogut fer del plans de prevenció, ens permetrà a un nivell podríem dir ja més de caire polític, a través del Govern balear, consells insulars i totes les altres institucions, ajuntaments, que estan contemplats, puguem-nos coordinar perquè, tal com hem comentat abans, pensam que estam a un bon moment, ja que prest es faran les transferències en matèria d'Insalud, i també, tota vegada que ja estan fetes ja les d'educació, potser serem més capaços de coordinar a nivell de Comunitat Autònoma, amb tots els recursos que tenim fer un esforç de consens i de coordinació per no desdoblar, i partir amb totes aquestes avaluacions, que són interessantíssimes, tant des del punt de vista del registre, des del punt de vista epidemiològic, com no, per veure realment per on hem de partir, sobretot amb aquests programes de prevenció, que el nostre grup està totalment d'acord, que hem de partir amb els temes de prevenció, i ja a nivell educatiu tenim la sort que ho tenim transferit, per tant seran molt més fàcils d'elaborar aquests programes, i el conseller també ens va comentar que a nivell de coordinació, tema importantíssim dins una comunitat autònoma, a part dels contactes evidentment, la coordinació que es fa amb Madrid, doncs llavors la Comissió Tècnica Assessora, com a òrgan consultiu de la Conselleria de Sanitat, podrem fer una passa molt més envant per combatre aquesta terrible malaltia que és la sida. El nostre grup, ja acabam, i de nou agrair doncs la presència del Dr. Nicolau i la Dra. González, cap del Servei de Salut de la Conselleria per les aportacions tècniques que ens han fet. Moltes gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

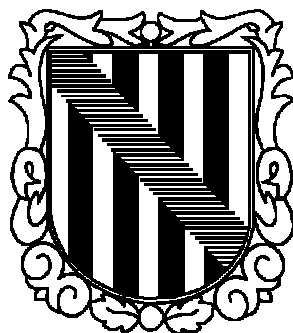
Moltes gràcies, Sra. Diputada. No havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió, no sense abans agrair a tots vostès la presència a aquesta comissió, i també la presència dels representants de la Conselleria de Sanitat. Bon dia.

**DIARI DE
SESSIONS**

DEL

PARLAMENT

DE LES

**ILLES
BALEARS**

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Un any	2.000 pessetes.
Sis mesos	1.000 pessetes.
Tres mesos	500 pessetes.
Preu de l'exemplar	100 pessetes.

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 16
PALMA DE MALLORCA

Imp. Parlament de les Illes Balears. Palma